

PROFANE VERLICHTING

Eerder verschenen van Johannes van der Sluis

Een mens moet ook niet alles willen weten (onder het pseudoniem
Giovanni della Chiusa)

Ik ben de Verlosser niet

Johannes van der Sluis

Profane verlichting

Gedichten

LEBOWSKI PUBLISHERS
AMSTERDAM 2022

© Johannes van der Sluis, 2022
© Lebowski Publishers, Amsterdam 2022
Omslagontwerp: Dog and Pony, Amsterdam
Auteursfoto: Eva Barends
Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 488 6403 4
ISBN 978 90 488 6404 1 (e-book)
NUR 306

www.lebowskipublishers.nl
www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

Lebowski Publishers is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

[...] voert mij binnen in een als het ware verboden wereld, die de wereld is van de plotselinge vergelijkingen, van de verbijsterende coïncidenties, van de reflexen die elke andere hoge vlucht van het verstandelijke te boven gaan, van de akkoorden krachtig aangeslagen als op een piano, van de bliksemflitsen die je zouden laten zien, maar dan ook zien, als ze niet nog sneller waren dan de echte.

André Breton – *Nadja*

*Some people work very hard
But still they never get it right*

The Velvet Underground – ‘Beginning to See the Light’

Schoonheid

Alles wat de grote stad wegwierp, alles wat zij verloor, alles wat zij verachtte en alles wat zij kapottrapte.

Baudelaire

Al eerder
had ik hem zien rondrijden
in zijn rolstoel
met een vuilniszak
met een grijpstok
pakte hij het afval op
bij het vallen
van de avond
spreek ik hem aan
en zeg
dat hij zo goed bezig is
hij spreekt zijn eigen taal
we vinden elkaar
in onbegrip
waarom mensen
zoveel rotzooi
op straat pleuren
er bestaan geen wegwerpexemplaren
sommige mensen
zijn gewoon
minder bruikbaar
overtollig

bij het spreken
overmatig
opent hij zijn mond
volledig
een grote rommelige
bovenste tandenrij
zelden zag ik
zo'n schitterend mens
afval oprapen
poëzie
rondzwerven
tussen woorden
die blijven liggen
alles oprapen
en schoonheid vinden
verlichting zoeken

Rotterdam-Vreewijk, 24 juni 2020

Ze heet M. of: De placering

Afgelopen keer
in café De S.
maanden geleden
was het barmeisje
met een lamp
op weg naar het terras
ik ging naar huis
en zei tegen haar
dat ik haar zou volgen
ja volg mij
ik verlicht het pad
zei ze lachend
met een vriend
had ik een keer
over haar naam gespeculeerd
Elise
in een Woody Allen-film
zou ze het niet slecht doen
ontwapenende naïviteit
gasten moeten nu
op hun plek blijven zitten
staan mag niet
je moet een plek kiezen
en blijven zitten
dinsdag
woensdag

en donderdag
valt het mee
in het weekend
is ze basisschooljuf
mensen willen telkens
van hun plek
ik ga aan de bar zitten
in het halfdonker
aan het uiteinde
zit een man
met een borreltje voor zich
hij zegt niets
maar grijnst voortdurend
ik denk
aan mijn illustere neef
uit China
die hier eens 's nachts
wat wilde bestellen
en naar een oudere barvrouw
de eigenares
riep
dat pikte ze niet
het is niet meer
goed gekomen
maar het leverde
geen caféverbod op
zoals voor een vriendin
die niet meer in De Z.
in o2o
mag komen
ik ben trots op haar
een vrouw vraagt
mag ik afrekenen?

dat mag
zegt het barmeisje
ik wist dat het mocht
zegt de vrouw
het barmeisje vertelt
als ik opsta
om de aanplakbiljetten
te bekijken
dat het kunstwerk
bij de deur
het niet doet
het licht is kapot
de kunstenaar uit Den Haag
heeft het telefonisch uitgelegd
maar het is ingewikkeld allemaal
een jongen komt afrekenen
als het bedrag wordt genoemd
zeg ik
dat is dus exclusief fooi
je zit aan de bar
of je zit niet aan de bar
ik vraag haar
of ze de afgelopen periode
veel heeft kunnen werken
aan haar werk
want ik weet
dat ze beeldend kunstenares is
ze vertelt opgewekt
dat ze portretten
heeft gemaakt
van vrienden
die ze miste
een concept

waardoor ik bijna
van mijn kruk val
als door de bliksem geraakt
zo eenvoudig
zo schitterend
daarop schuift ze me
haar telefoon toe
neuriet mee
met T. Rex
en brengt drankjes weg
ik bekijk het eerste portret
en word weggeblazen
na een paar
ben ik bedwelmd
door de kleuren
en de gefragmenteerde stijl
ze is blij
met mijn bewondering
de vrienden
vertelt ze
terwijl ze een biertje tapt
moesten telkens nieuwe foto's sturen
waarop ze meer lachten
is het nou eindelijk goed?
vroegen ze
hoe heet je ook alweer?
vraagt ze
bij mijn vertrek
ik noem mijn naam
en zij ook
ze heet M.
ik leg me
aan haar voeten

dat is en blijft
mijn plaats
in deze duisternis

Rotterdam, 1 juli 2020

Sturm und Drang

In de Weimarstraat
sta ik voor de deur
van vrienden
het is tijd
om aan te bellen
ik rook het laatste restje
van mijn sigaar
als ik me omdraai
en een bloedmooie vrouw
Zuid-Europees vermoedelijk
Portugees wellicht
me aankijkt
ze lacht
ongelovig
fabriceer ik ook een lach
ik kan me nauwelijks herinneren
dat een vrouw op straat
naar me keek
laat staan lachte
verdwaasd
kijk ik haar na
als ze me had opgedragen
mezelf een kogel
door het hoofd te jagen
dan had ik het
ter plekke gedaan
met alle liefde

ze steekt over
en gaat een supermarkt binnen
even voel ik de drang
achter haar aan te rennen
ik trap mijn sigaar uit
en bel aan
het knellende keurslijf
van de civilisatie
vanochtend had mijn moeder
me op eigen initiatief geïnformeerd
over een nieuw bed
mijn bed
eigenlijk twee eenpersoonsbedden
is al tijden kapot
bij één bed
is een poot afgebroken
ik laat het mooi staan
er is weinig
wat me meer deprimeert
dan een bed
het bed is de dood
ik zei dat ik liever
op de grond sliep
hoe dan ook
aan alles is duidelijk te merken
dat de nieuwe tijd
op de deur
aan het bonken is
en ik me gereed moet maken
de revolutie is aanstaande

Den Haag, 2 juli 2020

Alla luna

En dan slaapt ze weer in. Maar wat ze gezien heeft, vergeet ze nooit.

W.F. Hermans – *Koningin Eenoog*

De maan
wordt maar weinig bezongen
tegenwoordig
wat valt er ook nog
over haar te zeggen
maar hetzelfde zou je ook
over de liefde
kunnen zeggen
ze is vol vanavond
door een helder stukje
in de bewolking
kijkt ze me aan
als een oog
alsof ik de enige ben
op de gehele aarde
een enkeling
zal naar haar terugkijken
onder in beeld
kijkt men televisie
tl-lichten
bij alle deuren
van de galerijflat
in het gelid

zij is mijn oog
alles overzie ik
de Italiaanse populier ruist
golvend
door de krachtige wind
krekels begeleiden
het doffe geluid van verkeer
op de achtergrond
met zijn koets
ging Ludwig II
de Sprookjeskoning
minnaar van het maanlicht
's nachts uit rijden
in een oogwenk
is ze verdwenen
achter de zwarte bewolking
eigenlijk zijn de tl-lichten
net zo beeldig
maar deze nederige onderdanen
weten
dat ze altijd
zullen moeten buigen
voor de koningin
van de nacht

Rotterdam-Lombardijen, 3 juli 2020

Lekkere boy

In de stoptrein
probeer ik me
te verdiepen
in een lijvige
recente Amerikaanse roman
in de andere vierzits
bespreken twee meisjes
de laatste nieuwtjes
tot het blonde meisje
in zwarte spijkerbroek
en dito jasje zegt
ik heb me voor de verkeerde studie ingeschreven
junior accountmanager
dat zijn verkooppraatjes
maar ik heb wel
een lekkere boy ontmoet
de brunette in het gevoerde rode jasje
heeft daar weinig
aan toe te voegen
vervolgens stappen ze uit
nu de Bende van Vier
verenigd is
in de dood
moet het alledaagse
niet aan zijn lot worden overgelaten

zolang de helft
er maar uit gaat

Rotterdam-Blaak, 7 juli 2020

Bedelaar

Onder een viaduct
staat in blauwe graffiti geschreven
EEN ECHTE KONING
DEELT ZIJN RIJKDOM
een Chinese keizer echter
beschouwde zichzelf
als niet meer
dan een bedelaar
waardevoller
geestrijker

Den Haag-Mariahoeve, 7 juli 2020

Erfrischung!

Voor mij is deelname aan het verval van de hedendaagse mens een amusante opdracht en de enige die mij interesseert.

Tristan Tzara

M. vertelt
over een kunstwerk
van TINKEBELL
dat in De A.
de tentoonstellingsruimte van het café
had gestaan
een krop sla
met levende slakken
die spandoeken droegen
vastgemaakt
met behulp van een lijmpistool
de slakken vertegenwoordigden groepen
die door corona
in de verdrukking
waren gekomen
een slak droeg bijvoorbeeld
DEN HAAG
VERGEET ONS NIET
GROETJES VAN DE KERK
de krop sla
moest nat worden gehouden
en begon na een aantal dagen

verschrikkelijk te stinken
na de expositie
is de krop sla
met de slakken
door TINKEBELL
naar een krant verstuurd
die een negatieve recensie had geschreven
Erfrischung!

Rotterdam, 8 juli 2020

Realiteit

I'm planning to see

Guided by Voices – 'I Am a Tree'

Op weg naar therapie
wil ik een sigaartje aansteken
voorbij een rotonde
onder een bomenrij
staat een nette oudere man
in het blauw
er komt wit haar
onder zijn blauwe cap uit
opeens stil
in de berm
voor een geopend vrachtwagentje
met materieel
mooi spul hè
zegt hij
ja
roep ik enthousiast
is dat voor de bomen?
terwijl ik pogingen doe
mijn sigaartje aan te steken
ja zegt hij
vervolgens houdt hij beide armen omhoog
en maakt een langzame pirouette
armen zweven in de lucht

gezicht richting de boomkruinen
met zijn blik op oneindig
extase
daarna loopt hij rustig verder
even later
zie ik dat er wordt gewerkt
aan de tramrails
ik had ook kunnen bedenken
dat dit alles
voor de bomen was
gemakkelijk
richting de Van Brienoordbrug
probeer ik te zien
wat mijn opdracht is
in deze realiteit

Rotterdam-IJsselmonde, 8 juli 2020